

Budapest, 2004. augusztus 2.
100187/2004

Fővárosi Bíróság
Budapest
Markó u. 27.
1055

Tisztelt Fővárosi Bíróság!

Alulírott Lukács András elnök a Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Szövetség (Levegő Munkacsoport, 1075 Budapest, Károly krt. 3/a.) I. r. felperes és Ignéczi Tibor elnök az Erzsébetvárosi Társasházak Közösségeinek és Képviselőinek Érdekvédelmi Egyesülete (ETKE, 1077 Budapest, Almássy tér 6.) II. r. felperes és a Lakóközösségi Szervezetek Szövetsége (LAKSZ, 1077 Budapest, Almássy tér 6.) III. r. felperes képviselőjében az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. §-ának (1) és (2) bekezdéseⁱ, 76. §-aⁱⁱ és 78. §-aⁱⁱⁱ alapján

keresettel

fordulunk a T. Bírósághoz, és a Ptk. 84. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjaiiv alapján kérjük, hogy a bíróság állapítsa meg azt, hogy dr. Demszky Gábor alperes, Budapest főpolgármestere (idézhető az alábbi címről: Budapest Főpolgármesteri Hivatal, 1052 Budapest, Városház u. 9-11.) megsértette a Levegő Munkacsoport, az ETKE és a LAKSZ személyiségi jogait, kötelezze dr. Demszky Gábort arra, hogy nyilatkozattal adjon elégtételt 15 napon belül az alábbiakban idézett elhangzott nyilatkozatai miatt a felperesek által kért szövegnek megfelelően, a szóban forgó nyilatkozatai közzétételéhez hasonló módon (beleértve a www.budapest.hu honlapra történő elhelyezését, szintén hasonló módon) tegye közzé, valamint hogy a Levegő Munkacsoport részére 2.000.000 Ft (azaz Kettőmillió forint), az ETKE részére 1.000.000 Ft (azaz Egymillió forint) és a LAKSZ részére szintén 1.000.000 Ft (azaz Egymillió forint) kártérítést fizessen meg.

Kérjük dr. Demszky Gábor perköltségben való marasztalását.

Keresetünket az alábbiakkal indokoljuk:

Dr. Demszky Gábor 2004. június 29-én nyilatkozatot tett, amely több sajtóorgánumban (újságban, rádióban, televízióban) is megjelent, valamint a www.budapest.hu honlapon is olvasható (a teljes szöveget a 4. melléklet tartalmazza):

„A Fővárosi Bíróság a mai napon elutasította a 4-es metró kapcsán az Erzsébetvárosi Társasházak Közösségeinek és Képviselőinek Érdekvédelmi Egyesülete (ETKE) által a Környezet- és Természetvédelmi Főfelügyelőség részéről kiadott környezetvédelmi engedély ellen indított bírósági keresetet. (...)

A Fővárosi Bíróság közel két millió budapesti és milliányi bejáró és átutazó vidéki civil polgár érdekei mellett döntött. Ez számomra azt bizonyítja, hogy normális viszonyok között a jogállamiság és a józan ész nem ellentétes egymással.

Most végre sor kerülhet a Levegő Munkacsoport, az ETKE és a LAKSZ egyesület részéről a vasúthatósági engedély ellen beadott fellebbezés elbírálására is.

A remélhető kedvező döntést követően végre zöld utat kaphat a 4-es metró, Budapest legfontosabb beruházása. (...)

Budapest főpolgármestereként tudom, hogy messze túlnyomó többségben vagyunk azok, akik építeni, fejleszteni és modernizálni akarjuk ezt a várost. (...)

A Népszabadság 2004. június 30-i számában pedig a következőket olvashattuk (5. melléklet):

„Azt remélem, ezen a nyáron vége lesz a cirkusznak, és elkezdődhet a metróépítés” – mondta Demszky Gábor főpolgármester tegnap délutáni, rendkívüli sajtótájékoztatóján, miután a Fővárosi Bíróság elutasította a civilek panaszait, és jogerőssé vált a 4-es metró környezetvédelmi engedélye. (...) Önökre bízom annak megválaszolását, kinek állhat az érdekében a metró akadályoztatása – mondta tegnap újságírók előtt a főpolgármester.”

Nyilatkozataival dr. Demszky Gábor azt a képzetet keltette a közvéleményben, hogy a felperesek a metróépítést kívánták megakadályozni, tevékenységük ellentétes a lakosság érdekeivel, a jogállamiság követelményeivel és a józan ésszel. Kijelentései szerint a felperesek nem akarják építeni, fejleszteni és modernizálni a várost. Tevékenységünket cirkusznak nevezte, továbbá azt sugallta, hogy pártpolitikai célok vezérelnek bennünket. Ezek az állításai nem felelnek meg a valóságnak, sértik személyiségi jogainkat és indokolatlanul jelentős károkat okoznak szervezeteinknek. Ezért kérjük, a T. Bíróságot, kötelezze dr. Demszky Gábort a következő helyreigazító nyilatkozat közzétételére:

„Tévesen állítottam, hogy az Erzsébetvárosi Társasházak Közösségeinek és Képviselőinek Érdekvédelmi Egyesülete (ETKE), a Lakóközösségi Szervezetek Szövetsége (LAKSZ) és a Levegő Munkacsoport meg akarja akadályozni a 4-es metró építését. Tévesen sugalltam, hogy ezek a civil szervezetek pártpolitikai befolyás alatt végzik tevékenységüket, valamint tévesen jelentettem ki, hogy a 4-es metróval kapcsolatos tevékenységük ellentétes a lakosság érdekeivel.

A valóság az, hogy az ETKE és a LAKSZ azoknak a lakóknak a jogos érdekeit képviseli, akik ingatlanjaik épségét – a környezeti hatástanulmány alapján indokoltan – féltik a beruházástól. Ezt bizonyítja, hogy a bíróság is méltányolta ezen aggodalmaikat, továbbá, hogy fellebbezésük nyomán a vasúthatósági engedélybe több követelésük is beépítésre került.

A Levegő Munkacsoport (és ebben és a további követeléseiben a LAKSZ és tagszervezetei is támogatják) azt szeretné elérni, hogy a metró végállomása ne a Kelenföldi pályaudvarnál kerüljön kialakításra, mivel ott rendkívül kényelmetlen lesz az átszállás a Budaörsi úton (a főváros legforgalmasabb bevezető útján) közlekedők részére, továbbá mivel az Őrmezői lakótelepen kialakítandó létesítmények miatt 10 ezer ember életkörülményei romlanának. Ezért – a XI. kerületi Önkormányzat álláspontjával is összhangban – a metróvégállomás nyugatabbra helyezését szorgalmazza. A Levegő Munkacsoport továbbá biztosítékot szeretne kapni arra, hogy a metróberuházás nem von el forrásokat a BKV-től, vagyis emiatt nem romlik a tömegközlekedés színvonala más területeken. Arra is garanciát kíván kapni, hogy a metróépítés költségeit nem terhelik a tömegközlekedéssel utazókra, azaz az elkövetkező években nem emelik az inflációnál nagyobb mértékben a jegyek és bérletek árát. Szintén szeretnék elérni azt, hogy a metró üzembehelyezésével egyidejűleg a felszínen forgalomcsillapítási intézkedéseket alakítsanak ki, hogy a 4-es metró által érintett útvonalakon ne alakuljon ki olyan súlyos közlekedési helyzet és környezeti állapot, mint például az Üllői úton.”

Kérésünk megalapozottságát igazolják mindazon dokumentumok, amelyekben az érintett hivatalos szerveknek leírtuk álláspontunkat a 4-es metróval kapcsolatban. (Ezek közül négyet a 6–9. melléklet tartalmaz.) Ezeken túlmenően azt, hogy nem a civil szervezetek akadályozzák a metró építését, és hogy a beruházással kapcsolatos bizonytalanságok és a környezet védelme miatt szükségesek voltak az érdekvédelmi fellépések, az is bizonyítja, hogy a DBR Metró Projektigazgatóság az 1998 és 2002 közötti időszakban négy hatástanulmányt készített és még a 2002. évi előzetes környezeti hatástanulmány is még mindig épületkárokat valószínűsít. Ugyancsak bizonyíték a beruházó BKV Rt.-nek – a Fővárosi Bíróságra 2004. június 25-én benyújtott – álláspontja, amely szerint „a metróépítésnek az épített környezetre gyakorolt hatásának vizsgálata (...) nem a környezetvédelmi eljárás feladata, ezért a környezetvédelmi engedélyben nem kell foglalkozni a süllyedés veszélyével, annak megelőzésével.” Szintén bizonyíték, hogy a felperesek követeléseinek hatására került be több kikötés a 4-es metró környezetvédelmi engedélyébe, valamint a létesítési engedélyébe.

Kérésünk megalapozottságát bizonyítja az is, hogy e társadalmi szervezetek már a 4. metróvonal megépítése érdekében már a 2000. évben is négy közérdekű fórumot rendeztek, amelyeken a beruházót képviselő DBR-Metró Projektigazgatóság és a tervezői csoport munkatársai, valamint az érdekelt kerületek egyes önkormányzati tisztségviselői is részt vettek. Ezekre a fórumokra dr. Demszky Gábor is meghívást kapott, de más elfoglaltságaira hivatkozva ezeken nem vett részt. Ugyanakkor a 2000. november 15-i levelében együttműködési szándékát jelezte a LAKSZ csoport elnöke felé. Egyben az is bizonyított, hogy a fórumok során elhangzott lakossági vélemények alapján a LAKSZ már a 2000. december 14-i fórumon 6 pontos állásfoglalást adott át a DBR-Metró Projektigazgatóság munkatársainak, amely harmonizál a későbbi években hangoztatott álláspontjával, és amely részben a „metróperben”, a 2004. évi felülvizsgálati keresetében is szerepel.

Bizonyíték a szervezetek „lakosság érdekében kifejtett tevékenységre”, hogy a DBR-Metró Projektigazgatóság 2002. március 21-i levelében az ETKE egyesület (főpolgármesternek is) megküldött véleményét „örömmel vette” és jelezte, hogy több gondolatukkal egyetért, amelyet később felhasznál majd a döntések előkészítésénél. (Ld. a 10–12. mellékleteket!)

Dr. Demszky Gábor nyilatkozata alkalmas volt arra, hogy a felperesekkel szemben megalapozatlanul ellenszenvet keltsen a lakosság széles köreiben, amit a mellékelt Népszabadság vezércikk (13. melléklet), valamint a Levegő Munkacsoporthoz érkezett lakossági levelek is bizonyítanak, amelyekből négyet szintén mellékelünk (14. melléklet). Ez jelentős károkat okozott a felpereseknek, ami különösen indokolja a kért kártérítés megfizetését.

A T. Bíróság szíves tájékoztatására közöljük, hogy dr. Demszky Gábornak 2004. július 6-án levelet juttattunk el (15. melléklet), amelyben elégtételt kértünk, azonban a mai napig nem kaptunk választ.

Kérjük a Tisztelt Bíróságot, hogy kereseti kérelmünknek helyt adni szíveskedjék.

A Bíróság hatásköre a Pp. 23. § (1) g) pontján alapul.

A Bíróság illetékessége a Pp. 37. §-án alapul.

A keresetlevél benyújtását közvetítői eljárás nem előzte meg.

A felpereseket az 1990. évi XCIII. tv. 5. §-a alapján teljes személyes illetékmentesség illeti meg.

Tisztelettel:

Ignéczi Tibor
az ETKE és a LAKSZ
elnöke

Lukács András
a Levegő Munkacsoport
elnöke

Mellékletek:

1. A Levegő Munkacsoport bírósági bejegyzési végzése és alapszabálya
2. Az ETKE bírósági bejegyzési végzése és alapszabálya
3. A LAKSZ bírósági bejegyzési végzése és alapszabálya
4. Dr. Demszky Gábor 2004. június 29-i nyilatkozatának szövege a www.budapest.hu honlap alapján (<http://www.budapest.hu/engine.aspx?page=fopolgmesteribeszedek#A1>)
5. A Népszabadság 2004. június 30-i számában megjelent cikk
6. A Levegő Munkacsoport módosító javaslatai a budapesti 4-es – Budapest Kelenföldi pályaudvar–Bosnyák tér közötti – metróvonal első szakasza megépítésének állami támogatásáról szóló T/4008. számú törvényjavaslatához, amelyet a Levegő Munkacsoport eljuttatott az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága és számos országgyűlési képviselői részére
7. A Levegő Munkacsoport fellebbezése a 4-es metró környezetvédelmi engedélyével kapcsolatban
8. A Levegő Munkacsoport fellebbezése a 4-es metró létesítési engedélyével kapcsolatban
9. Az ETKE bírósági keresetlevele a 4-es metróval kapcsolatban
10. A LAKSZ 2000. december 14-i állásfoglalása
11. A főpolgármester 2000. november 25-i (30-1/353/2000.sz., LAKSZ felé írt) levele
12. A DBR-METRÓ 2002. március 21-i (53-309/2002.sz. ETKE felé írt) levele
13. A Népszabadság 2004. július 1. számának vezércikke
14. A Levegő Munkacsoporthoz érkezett 4 lakossági levél
15. A felpereseknek dr. Demszky Gáborhoz 2004. július 6-án eljuttatott levele

ⁱ 75. § (1) A személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

(2) A személyhez fűződő jogok védelmére vonatkozó szabályokat a jogi személyekre is alkalmazni kell, kivéve ha a védelem – jellegénél fogva – csak a magánszemélyeket illetheti meg.

ⁱⁱ 76. § A személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

ⁱⁱⁱ 78. § (1) A személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is.

(2) A jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel, vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

^{iv} 84. § (1) Akit személyhez fűződő jogában megsértének, az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:

- a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását;
- c) követelheti, hogy a jogsértő nyilatkozattal vagy más megfelelő módon adjon elégtételt, és hogy szükség esetén a jogsértő részéről vagy költségén az elégtételnek megfelelő nyilvánosságot biztosítsanak;
- e) kártérítést követelhet a polgári jogi felelősség szabályai szerint.